

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

8DE ÅRG.

DEN 4 AUGUSTI 1907.

N° 44

Foto. Dal. gre.: Upsala

FRANS VON SCHÉELE.
PROFESSOR.

utsköde: Kem. A.-B. Brent Sjöversparre Ståm—Göteborg

FRANS VON SCHÉELE.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Professor *Frans von Schéeles* namn nämns med rätta såsom intimt knutet vid den moderna tidens upplysningssträfvanden.

I det målmedvetet demokratiska nivellerings- och omläggningsarbete, som med växande hets drives, tarivas det män, nog klarblickande att kunna mäta ut och draga upp nyare teories linjer, samtidigt som de mäktas förstå betydelsen af att fasthålla nedärfda meningars stöd och gamla tiders vittnesbörd.

I egenskap af inspektör vid Steckholms stads folk-skolor har professor Schéele visat sig äga den lyckliga lynnesläggning, som låtit honom såsom en af folkbildningens yppersta främjare blifva en sammanbindande och enande kraft mellan det gamla och det nya. Många rikt gifvande uppslag ha kännetecknat hans verksamhet på denna post.

Hvad professor Schéele af banbrytande verksamhet nedlagt i folkbildningens tjänst ställer sig värdigt vid sidan af den verksamhet, han såsom framstående forskare och vetenskapsman utöfvat — ej minst till förmån för den sociala utvecklingen.

Ovanligt begåfvad och gärna hörd föreläsare har han särskildt i hufvudstaden med skärpa och talang fört de smås och undantrycktas talan i kampen för ljus och människovärde. Varmt fosterlandsälskande och skarpsynt som han visat sig vara, har detta hans arbete alltid burits af en riktig känsla för vikten af planmässig lugn omsättning.

De yttre konturerna af professor Schéeles lif och verksamhet kunna inneslutas inom följande ram:

Född i Färnebo i Värmland 1853 blef han student i Gäfle 1873, fil. kandidat i Uppsala 1881, fil. doktor 1885 samt docent i estetik vid Uppsala universitet

samma år. Två år senare utbyttes denna docentur mot en motsvarande befattning i praktisk filosofi, hvilken han nu i ett tjugotal år innehaft. År 1902 blef han tillika föreståndare för den teoretiska profårskursen vid allmänna läroverket i Uppsala, hvarjämte 1903 af kungl. maj:t tilldelades honom professors namn, heder och värdighet. Den viktiga posten af inspektör vid Stockholms stads folkskolor tilldelades honom år 1905.

Nitisk författare på olika områden har prof. Schéeles skriftställarskap tagit sig många markanta uttryck i det offentliga meningsutbytet om brännande spörsmål. Mest torde hans begåfning och intresse dock ligga åt den analytiska behandlingen af psykologiska frågor. Hans stora arbete "Det mänskliga själslifvet" torde häfda denna uppfattning. Den vetenskapliga framställning han i detta gifver af den moderna och experimentala psykologiens nuvarande ståndpunkt har med fog karakteriserats såsom en sällsynt fint kännande och lärd mans verk.

Såsom akademisk lärare har prof. v. Schéele skapat sig ett inflytande, som betydligt överskrider hans ämnesområdes gränser. Själ samvetsgrann forskare äfven på det religionifilosofiska fältet har hans något lacerade monistiska tendenser understundom ej kunnat undgå att lämna spår efter sig.

I det enskilda umgängeslifvet en urban, sympatiskt danad karaktär har den personliga vänkrets af meningsfränder och lärjungar, professor Schéele förstätt samla omkring sig, verksamt bidragit att stärka rättmätigheten af den allmänna erkänsla, som från alla folk-lager och åsiktsgrupper kommit hans offentliga och enskilda verksamhet till del.

Nils Lago-Lengquist.

Foto. Larsson, Gäfle.

Kliché - Bengt Sjöfverparre.

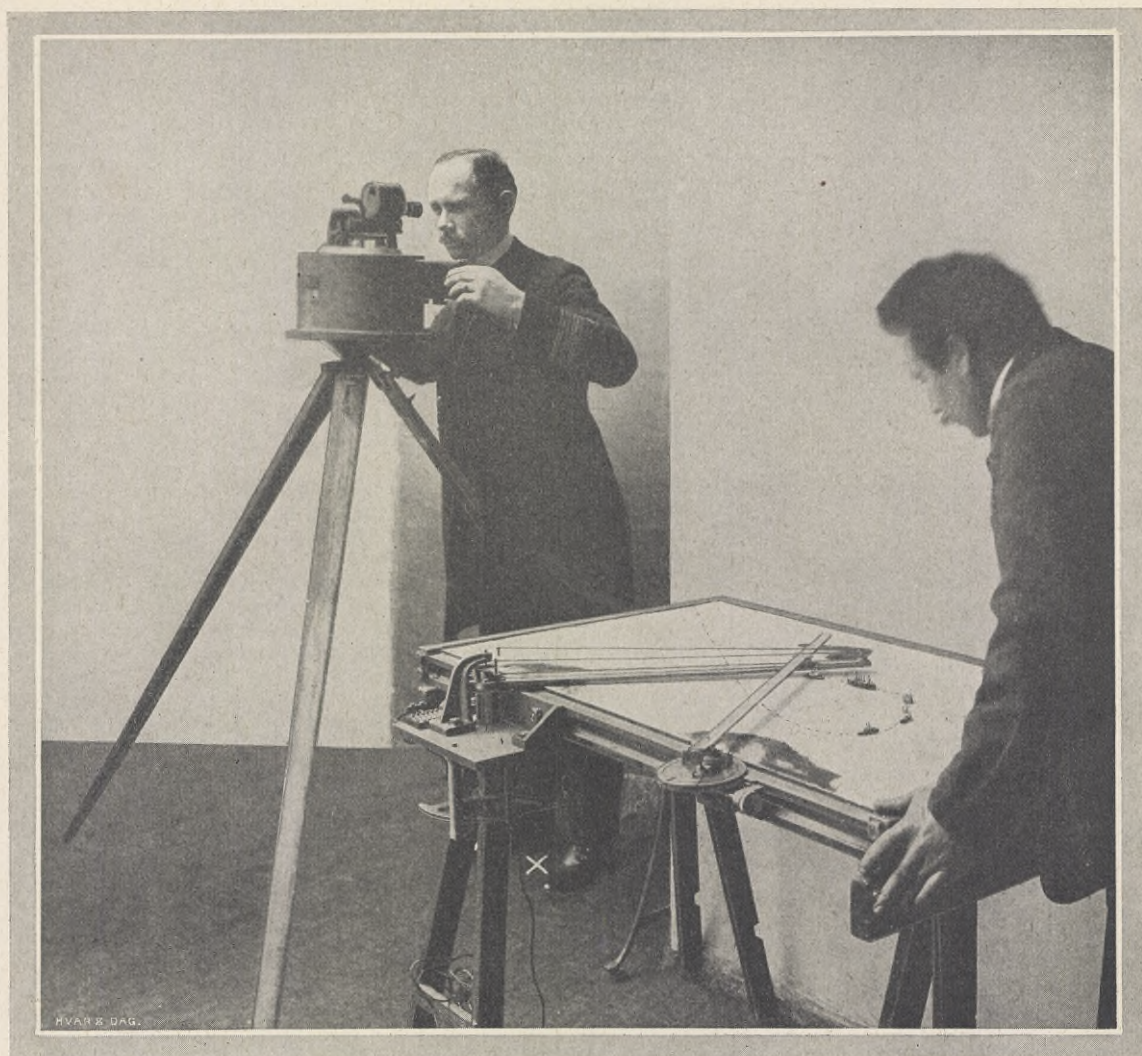
JOHN RETTIG. †

Den 22 juli afled plötsligt konsul *JOHN RETTIG*, Gäfle stads främste medborgare och en af Norrlands mest betydande personligheter.

Född 18 aug. 1848 och sålunda nära 60 år, var konsul R. sedan 1886 såsom arftagare efter fadern ensam innehafvare af den stora fabriksfirman P. C. Rettig & Co. Stadsfullmäktiges ordförande och stadens representant i Första Kammaren, uppbar John Rettig ett flertal hedersposter och förtroendeuppdrag af offentlig natur, liksom gifvetvis hans eminenta affärsförmåga och erfarenhet ingrep i ett flertal enskilda mera betydande företag. I Riksdagen intog han säte såsom bankoutsjottets ordförande.

H. 8. D. har tidigare, i årg II: 49, lämnat helsidesbild och biografi, hvartill hänvisas.

Efter fotografi.

Kliché. Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stålm.-Gbg.

KAPTEN K. O. LEON (X) MED SINA OMTALADE TELEGONIOMETERAPPARATER: Uppfinnaren står vid observationsapparaten.

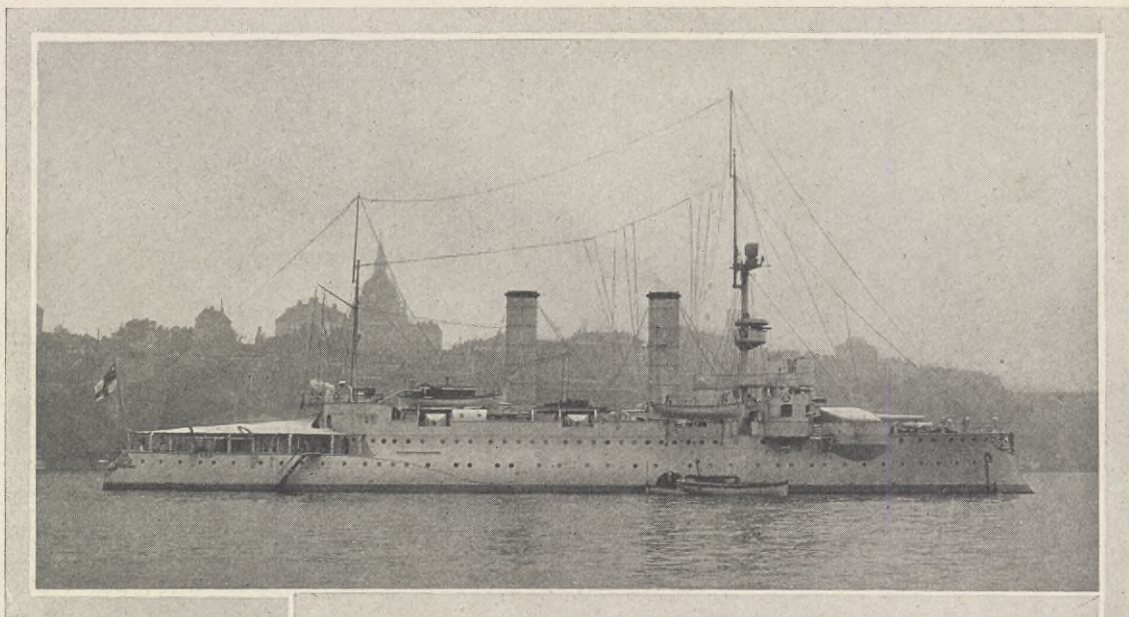
Foto. Holker Malmö.

DEN HISTORISK-TOPOGRAFISKA UTSTÄLLNINGEN I MALMÖ.

Kliché: Bengt Silfversparre.

FRÄMMANDE KRIGSFARTYG I STOCKHOLM.

Stockholm har i dagarna haft visit af en liten *tysk eskader*. Ett af de tre fartygen är uteslutande öfnings-skepp, men de två andra ha för oss svenskar ett särskildt intresse, då de äro afsedda till kustförsvaret och i tonnage närmast motsvara våra egna pansarbåtar, hvilka de likväl äro underlägsna i fart. Dessvärre har ju genom det olyckliga salutskottet på Vaxholm ett sorgligt minne kommit att förbinda sig

Foto. O. Halldin, Sthlm.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Sthlm.—Öbg.

TYSKA KUSTFARTYGET ÄGIR OCH SKOLFARTYGET STEIN.

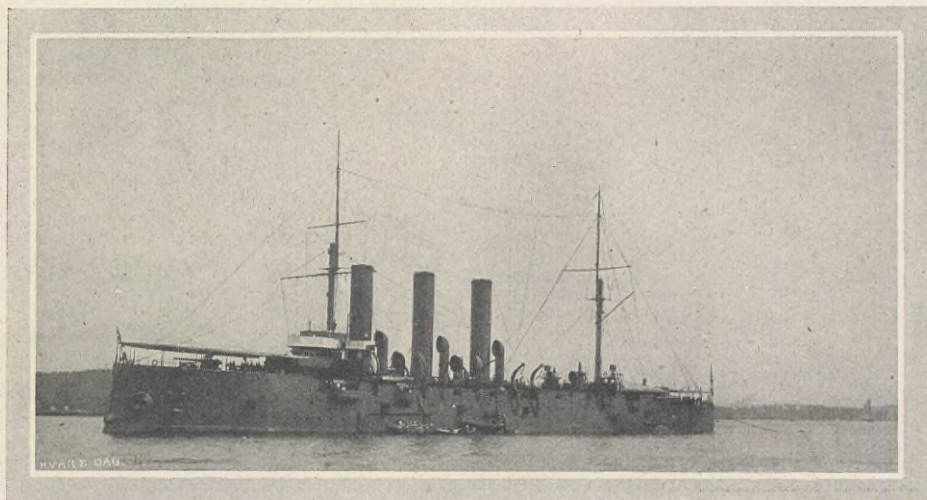

Foto. O. Halldin, Sthlm.

RYSKA PANSARDÄCKSKRYSSAREN AURORA.

Kliché: Bengt Silfverparre.

med eskaderns visit här.

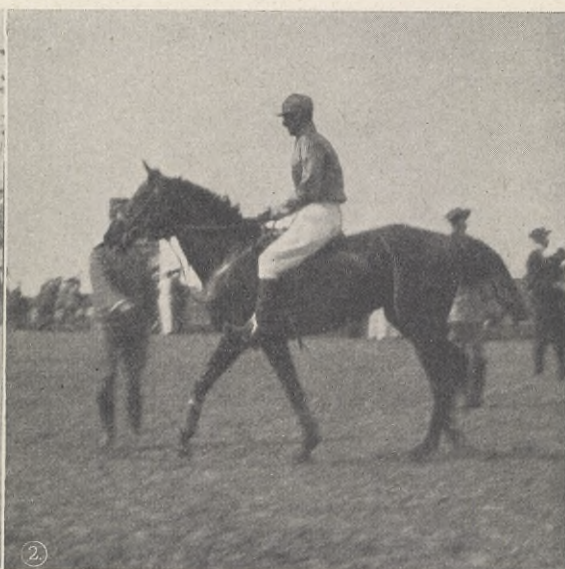
*

Äfven en *rysk örlogsmän*, pansardäckskryssaren Aurora, har i dagarna besökt vår hufvudstad. Kryssaren, som har 6,630 tons displacement, 36 större och mindre kanoner samt 4 torpedtuber, deltog på sin tid i japanska kriget och är nu skolskepp för kadetter.

KAPPLÖPNINGARNA VID JÄGERSRO.

En af vårt lands främste hippologer har sändt oss en korrespondens från löpningarna vid Malmö, ur hvilken vi meddela det följande. Vår meddelare har önskat till fromma för hästsportens vänner bland H. 8 D:s läsare då och då disponera ett utrymme i tidningen, något som vi med nöje efterkomma.

2. SEA GOLD med sin ägare, löjtnant Wiedesheim Paul, efter segern i slätlöppet, en vacker löpning, som gaf tillfälle se hvilka vackra och goda djur som kunna frambringas inom vårt land.

4. SAHIB, riden af löjtnant Rudebeck, efter segern i löpningen för inhemska halvblodshästar.

5. GRISONS efter segern i sora steeplechasen — 4,000 meter.

veteranryttmästaren greve Clarence v. Rosen, som på sin

Efter fotografi.

1. GREFVE CLARENCE VON ROSEN, som vann första löpningen på den nya banan vid Jägersro.

3. LÖJTNANT ROSENCRANTZ PÅ KABALA. Under steeplechasen — 3,500 m. — bröt hästen ena öfverarmen och måste nedslaktas.

Det var söndagen den 14 juli, som vår nya, verkligt kontinentala kapplöpningsbana — banan vid Jägersro utanför Malmö — invigdes. Banan, som är ett verk af Skånska Fältridklubben, fyller alla rättmätiga anspråk på en förstklassig kapplöpningsbana, god mark, stora faira hinder, väl utstakad och för åskådaren synnerligen öfversiktlig.

Det torde båda godt för den nya banan, att den första löpning, som där afreds, vanns af vår såväl i som utom landet så välkände sportsman och ryttare

Tea Cup hemförde första dagens första seger.

Andra dagens löpningar bådade godt hvad antalet anmälningar beträffar, och så kom ett det skönaste väder och gjorde den 21 juli till den första riktigt vackra kapplöpningsdagen å Jägersrobanan.

Från andra söndagen vid Jägersro är att anteckna: vackert väder, stora fält, vackra löpningar, en del passeringar, samtliga ryttare helskinnade, men ett tappert djur kvar på valplatsen.

ETT GAMMALT TEMPEL I RUINER.

Sedan Ignaberga i Västra Göinge, Skåne, fått en ny kyrka, har man där icke vidare brytt sig om att söka underhålla det enligt sägnen 700-åriga gamla templet, som ej längre behöfs till kyrkobruk. Vitterhetsakademien har visserligen beslutat att den åldriga kyrkobyggnaden skall kvarstå som ett minnesmärke, men detta hindrar ej, att snart intet annat än ruiner därpå återstå. Taket är på ena sidan till större delen bortblåst, tämpelhallfven ha störtat in, och i själfva kyrkan ligga stenhoparne nerrasade.

Foto. Halldin, Sthlm.

EX- OCH INTERIÖR AF IGNABERGA GAMLA KYRKA.

Kitché: Bengt Sjöberg, jarre

KAPTEN LEONS TELEGONIOMETER.

Öfver denna af mer än en anledning uppseendevärdande uppfinning, hvaraf vi å sid. 691 återgifva en bild, kunna vi lämna följande beskrifning: Apparaten består egentligen af tvenne instrument nämligen ett observationsinstrument (lägemätare) och ett mottagningsinstr. (lägeangifvare). — Med tillhjälp af denna apparat kan man genom observation från en enda station automatiskt i hvarje ögonblick angifva afstånd och riktning från en annan 1000-tals meter därifrån belägen station (t. ex. ett batteri) till ett rörligt föremål (t. ex. ett fartyg). Eldkorrigeringen kan utföras vare sig automatiskt på observationsstationen, eller från mottagningsstationen (batteriet). För att underlätta korrigeringen på detta sistnämnda ställe ritar apparaten fartygets kurslinie på

en karta såsom af bilden framgår. — Detta instrument, hvilket kan mäta med vare sig horisontal eller vertikal mätbas, kan användas med fördel såväl vid direkt som indirekt eld. Dess fördelar vid indirekt beskjutning inses lätt. Man kan t. ex. från ett batteri, hvilket ligger t. ex. bakom ett skyddande berg fullkomligt oåtkomligt för fiendens eld beskjuta denna med ungefär samma noggrannhet som vid direkt beskjutning. Den väsentligaste fördelen man vinner genom användande af detta instrument vid direkt eld är att eldledningen kan utföras från en punkt som ligger långt aflägsset från det batteri som är i elden, hvarigenom denna som lätt inses kan utföras i lugn och ro utan att störas af den fiendliga elden.

Foto. O. Halldin, Sthlm.

Klänor: Henge & Co. parre.

SVENSKA SORTIMENTS-BOKHANDLAREFÖRENINGENS ÅRSMÖTE I UPPSALA den 22—24 juli.

Vi ha lyckats förskaffa oss namn till en del af de grupp-fotograferade men tyvärr ej till alla dessa H. 8. D:s vänner och gynnare inom Svenska Bokhandelskåren till hvars intresserade arbete för vår tidning vi stå i allra största förbindelse. Sålunda namnteckna vi: Herrar Brydolf, Örebro, Ordförande i Sv. Sortim.-Bokhandlf. (1), Hånell, Hesselholm, Sekret i d:o (2), Ewerlöf, Sala (3), Lundström, Uppsala, Akad.-bokh. (4), Wallin, Eskilstuna (5), Lundgren, Gumperts Bokh., Gbg (6), Lindqvist, Sthlm (7), Wingren, Norrköping (8), Norblad, Upsala (9), Pettersson, Landskrona (10), Appeltofft, Kalmar, Kassaförv. i Sv. Sortim.-Bokhandlf. (11), Kraak, Karlskrona (12), Suneson, Sundsvall (13), Quensel, Uppsala, Lundeqvistska Bokh. (14), Oldenburg, dir., Almqist & Wicksell, Uppsala (15), Killberg, Helsingborg (16), Dieckelman, Sthlm (17), Björklund, Falun (18), Lundahl, Sthlm, Mötets Sekr. (19).

(Till ill. å sid. 696.)

Allt hetare står striden mellan nykterhetens förkämpar å ena sidan och å den andra dem, som med ovilja eller möjligen likgiltighet betrakta den sig allt starkare växande absolutistiska rörelsen. I denna kamp är det af helt naturliga skäl endast antialkoholisterna som ha fördelen af en fast organisation, och af denna sin goda position förstå de ock att begagna sig med stor kraft och framgång.

Vårt land är i detta hänseende intet undantag från andra länder. utan fast mer ett föregångsland, och den dag skall snart randas, då ingen svensk man eller kvinna kan vara passiv åskådare af nykterhetsrörelsen.

Nu senast har i Stockholm anordnats en stor *internationell nykterhetskongress*, där frågor skola dryftas, som kunna bidraga till absolutismens befrämjande och seger. Ett förspel till denna kongress var den demonstration, som söndagen den 28 juli gick af stapeln på Skansen, och hvars till mellan 12- och 13,000 uppskattade deltagare voro medlemmarne af våra olika inhemska nykterhetsordnar och korporationer: Goodtemplarorden, Blåbandsföreningen, Nykterhetsorden Verdandi och många fler. Äfven åtskilliga af kongressens utländska gäster slöto sig till demonstrationståget under marschen till Skansen. Dagen skulle i intet afseende varit misslyckad, blott icke hinder då och då genom ösragen demonstrerat mot demonstrationerna — eller kanske rättare pröfvat styrkan och halten af deras öfvertygelse.

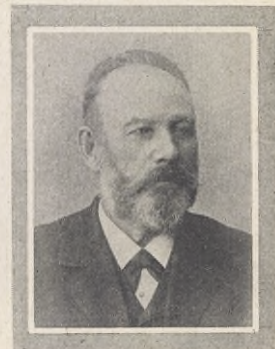
* * *

Hvita Bandets sjätte årsmöte hölls den 25—27 juli i Stockholm. Utom de 65 svenska ombuden när-voro representanter från Danmark, Norge, Finland och England.

EN NATIONALMUSEI TROTJÄNARE.

77 år fyller den 8 augusti ord. vaktmästaren vid Nationalmusei konstafdelning *Carl Johan Johansson*. J. blef år 1853 — d. v. s. för 54 år sedan — antagen i museets tjänst och var i sin mån en flitig arbetare vid dess byggnader; bl. a. hade han att göra med en del af de dekorativa arbetena, skulptur- och stucaturarbeten etc. 68 blef han e. o. vaktmästare vid konstafdeln. och 97 ordinarie.

Johansson, som är den både till lefnads- och tjänste-år äldste af museets tjänstemän och har de bästa vitsord om sig för flit och samvetsgrannhet, har de två senaste åren på grund af sjuklighet ej kunnat tjäna på sin post. Säkerligen skall många bland den stora museibesökande allmänheten med nöje här återse den gamle museiveteranens drag.

C. J. JOHANSSON.

NYKTERHETSARBETET.

Foto. Ellqvist, Stockholm.

Kliché: Kem. A. B. Bengt Silfversparre Sthlm—Gbg.

DELTAGARE I INTERNATIONELLA ANTIALKOHOLISTKONGRESSEN PÅ VÄG TILL SKANSEN. (Se täxt å sid. 695).

Foto. O. Halldin, Sthlm.

Kliché: Kem. A. B. Bengt Silfversparre Sthlm—Gbg.

HVITA BANDETS STYRELSE. (Se täxt å sid. 695).

K. S. S. S. 75-ÅRSJUBILEUM.

Minnet af Kgl. Svenska Segelsällskapets för 75 år sedan skedda instiftande har i dessa dagar högtidlighållits medelst en storartad seglingsregatta, åt hvilken anslagits icke mindre än en hel jubileumsvecka. Första dagen var söndagen den 28 juli, sedan aftonen förut välkomstfästen för deltagare, präsmän etc. hållits. En så präktig och mångtalig regatta som denna

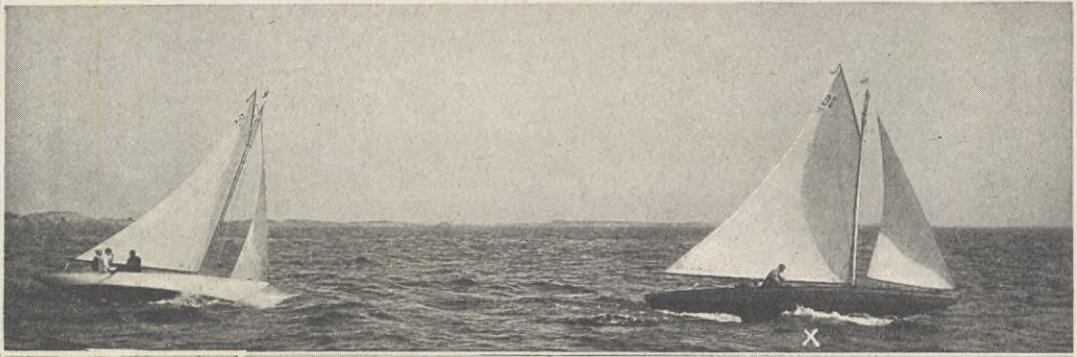

Foto. O. Halldin, Sthlm.

HÄRTIGEN AF SKÅNE (X) ANKOMMER TILL SANDHAMN. — BOGSERING. — BÅTHAMNEN.

Kliché: Kem. A.-B. Benjot Sjöfotograf Sthlm.—Gbg.

har man aldrig förr skådat i Sandhamn, och de hundrade och åter hundra seglarne erbjödo en pittoresk anblick, vare sig de voro i aktion eller hvila. I hamnen rymdes icke alla de större och mindre segelbåtarne, utan litet här och hvar i den omgivande skärgården måste många af dem plantera ut sig.

Första täflingsdagen gaf goda auspicer för hela regattaveckan; friska blåste vindarna — ibland nästan litet för friska till och med — och många utmärkta resultat vunnos. Före kappseglingens afslutning den dagen ankom till Sandhamn äfven härtigen af Skåne, som gjorde en tur kring 'stridsfältet'.

Foto. O. Halldin, Sthlm.

Kitché i Kem. A.-B. Bengt Ståfersparre Sthlm.—Olg.

DIAMANT (X). — ASTA. — ENTEN - ELLER —.

FRÅN KOREA.

Ett gammalt kulturvälde har på det yttersta af dessa dagar gått sitt länge förutspådda och förutsedda fall till mötes. Det ä det koreanska kejsardömet på As'ens östkust som nu upphört att existera som ett ens till namnet oberoende rike och i stället kommit under japansk öfverhöghet. Och det målmedvetna och energiska Japan har en ny glänsande politisk seger att anteckna. Det snart öfverbefolkade riket har med sig införlivat ett icke blott vidsträckt och relativt glest befolkadt landområde utan ock ett i afseende på naturliga rikedomskällor mycket lyckligt

Efter fotograf.

Kliché: Bengt Silfversparre.

NORRA STADSPORTEN I SÖUL, KOREAS HUFVUDSTAD.

lottadt sådant. Dessa båda sakförhållanden, Koreas naturbeskaffenhet och Japans hastigt växande folkmängd, äro några af orsakerna till hvad nu har skett och som syns knappast kunnat undvikas, medan åter den närmaste anledningen till att japanerna just nu gjorde sin kupp helt visst är koreanernas afsändande af en delegation till fredskongressen — ett synnerligen oklokt företag hvarmed koreanerna syftade till att af stormakterna utverka hjälp mot japanernas allt mera långtgående ingrepp i statsförvaltningen. Den 17 november 1905

Efter fotograf.

Kliché: Bengt Silfversparre.

VAKTPARADEN KOMMER: Scen från hufvudgata i Söul.

hade kejsaren af Korea nödsakats underteckna ett fördrag, däri han förband sig att åt Japan äfverlämna själfva ledningen af sitt lands utrikesangelägenheter. Och då nu kejsaren tvärt emot detta fördrag sände sin deputation till Haag, funno japanerna häri anledning nog till att ingripa på sätt som nu skett.

Och nu, sedan Koreas på det hela taget vlserligen svage men i alla fall mot allt japanskt inflytande energiskt arbetande kejsare, Yi-Hyeung, tvungits ablikera till förmån för sin ointelligente, lättledde och som fullkomligt ofarlig ansedde son — som naturligtvis ingenting får att säga ifråga om landets styrelse — har en ny konvention mellan de båda länderna undertecknats. Enligt denna skall den japanske generalresidenten få hela den koreanska förvaltningen om hand, och likaså skola alla nya lagar och förordningar samt alla viktigare beslut i statsangelägenheter ställas under hans

kontroll. Utan residentens bifall få icke häller några statstjänster besättas, minst af allt då det är fråga om utlänningar.

Det är ett hårdt öde som öfvergått den koreanske kejsaren och hans folk. Han, en gång oinskränkt härskare öfver tio millioner människor, har under nästan hela sin 44-åriga olyckliga regeringstid nödgats se hur de sluga och kraftiga japanerna steg för steg arbetat sig fram mot sitt mål, och förgäfvos har han sökt hejda dem. I sin ungdom ansågs han vara en dugande regent och säkert är att han var en reformvänlig man; det var under hans härskartid, som främlingarna först tillätos komma in i landet. Bland främlingarna kommo japanerna, och då de väl en gång voro i Korea var landets öde besegladt — det land som en gång skänkte dem kulturen. Men koreanerna älskade den nationella själfständigheten, och de slöto sig till sin kejsare — det

kom till konflikter, blodiga och oblodiga, med japanerna, och dessa hade här som alltid framgång. Förgäfvos anropade kejsar Ji-Hyeung den ena mäktiga staten efter den andra — han fick fördrag underskrifna och löften gifna, men aldrig någon hjälp när det gällde.

Koreanernas förbittring öfver det nu skedda är gränslös, och stort deras hat mot markis Ito, som har hufvudförtjänsten af att krisen nu kommit till utbrott. Och dock är det hela blott en länk i Japans utvecklingshistoria ..

Efter fotografi.

AMERIKANSKA OCH JAPANSKA KRIGSFARTYG MÖTAS I FRANSK HAMN. 2. Amerik. kapten.

Kliché: Bengt Sjöberg.

Den japanske eskader som under befäl af amiral Ijuin nyligen besökte bundsförvänden England har också senare aflagt en visit i den franska krigshamnen Brest. Där låg då redan förut en amerikansk eskader och båda amiralerna hade att å sina resp., mot hvarandra f. n. icke alltför välvilligt stämda nationers vägnar aflägga artighetsvisiter. De amerikanska officerarne voro icke sena att mest möjligt studera de japanska fartygen, och i ett som annat funno de sig öfverlägsna. Vår bild togs vid en officiell fäst som gafs i Brest för de främmande officerarna.

SIGNOR LUPPO.

FÖR HVAR 8 DAG AF ANNA M. ROOS.

— Ni borde verkligen höra signor Luppo någon gång, sade mr Damier. Han är en fullständig artist på cittra. Och komponerar också för sitt instrument.

De sutto utanför hotellet på den breda terrassen, från hvilken man hade utsikt öfver Vierwaldstättersjön och alperna och Luzern, som låg därnere med sina åldriga broar och torn och sitt vimmel af modärna lustbåtar vid kajen.

— Hvarför är han då sekreterare på ett hotell? frågade fröken Dernburg.

— Ni tycker inte det är någon poetisk sysselsättning att sitta på en hotellbyrå och skriva ut räkningar? Men hvad vill ni? Man måste lefva, och att vara cittervirtuos är troligen inte så inbringande. Det är inte en konst som passar i konsertsalen, men den kan ha något af gammaldags och vemodig charme

— åtminstone när instrumentet spelas så som af signor Luppo. Jag har hört honom flera gånger på hotel du Midi i Nizza — ni vet, herr Blankenberghe äger det hotellet också och stänger det om våranne, när han öppnar det här etablissemet uppe i alperna. Så att om vintrarna är signor Luppo hotellsekreterare därnere. Ja, ni skulle verkligen höra honom. Men han är synnerligen svårbedd. Dock brukar det gå lättare om det är en dam. Om ni ber honom, fröken Dernburg, kommer han säkert att göra det.

Han har verkligen ett ganska fint sätt att säga artigheter, tänkte fröken Dernburg. Och med den där eleganta lilla bugningen... Det märkes nog, det franska blodet.

Mr Damier var född i London men var af en gammal hugenottsäkt som för tre hundra år se'n flyttat.

öfver till England. Han talade om det med en viss stolthet, men i själfva verket kunde ingen mindre än han likna dessa kraftiga, stråfvä förfäder, som för sin tros skull måst lämna sitt land. Från det han var aderton år, hade han ströfvat omkring i världen utan hem och utan sysselsättning.

— Jag försökte en tid med att arbeta på en bank i London, berättade han en gång leende men det gick inte — jag stod inte ut med det mer än en månad. Nej, jag är född till kringstrykare. En gång var jag verkligen nästan ett helt år på samma plats — det var bland zigenarna på Albaycin i Granada — ni vet de bo där i grottor som äro utgrädda i kalkbärg; när man står uppe i Generalife, ser det ut som rader med råttihål ofvanför hvarandra i den gula sluttningen på andra sidan floden. Jag var tjugutvå år på den tiden... Jag lefde med zigenarna — alldeles som en af dem. Det var en härlig tid egentligen... Om jag tyckte om folket? Åja, det är ett intressant folk. Och deras unga kvinnor äro bedårande... Nå, jag slet mig lös efter några månader, och sedan har jag aldrig haft annat hem än ett hotellrum. Nu är hôtel Blankenbergh mitt hem.

Han var underhållande att tala med, mr Damier, och han hade ett distingeradt utseende med det något gråsprängda mörka håret öfver den höga pannan, med de gråblå ögonen "à fleur de tète", och profilen à la Napoleon III med mustascher och pipskägg. Där var i hans sätt och konversation något af fransk elegans blandad med engelsk humor, och blandningen var ganska tilltalande. Eva Dernburg sade till sig själf, att om hon vid tjugu års ålder mött mr Damier, skulle hon antagligen ha svärmat en smula för honom. Men som hon var tjuguåtta, gjorde hon det inte. Inte för att Eva Dernburg ansåg att man inte kunde svärma efter att ha hunnit den åldern — nej, det gjorde hon inte, men hon hade kommit till klarhet i fråga om somliga saker, och däribland var detta: att hon inte kunde beundra en man som stod ut med att gå och göra ingenting hela sitt lif — om han så också hade ett behagligt leende och ett ridderligt sätt.

Hon mötte signor Luppö i en af hotellets korridorer, där han gick och såg högtidligt betryckt ut som vanligt med en svart lock hängande rakt ned i pannan. Fröken Dernburg häjdade den lille italienaren.

— Man har sagt mig, signor Luppö, att ni är en mästare på cittra. Vore det inte möjligt att få höra er någon gång?

Midt i sin dysterhet fick signor Luppö ett uttryck som svagt antydde, att han kände sig smickrad.

— Å, mademoiselle, det är ingenting, sade han emellertid med en afvärande åtbörd.

Men hur det var, lofvade han till sist att samma kväll spela inne i den lilla salen, som låg innanför stora matsalen.

Table d'höten var till ända; man satt åter ute på terrassen och såg ljusen lysa tätt nere i Luzern, speglade sig i det mörka vattnet. Här och där uppe bland bergen glimmade också ett sken från något af de hotell, som alltjämt oförtrutet byggas uppe på snöhöljda toppar.

Mr Damier kom fram till fröken Dernburg och böjde sig öfver henne.

— Signor Luppö väntar oss, sade han med dämpad röst. Men vi få inte tala om det för de andra, han vill aldrig spela annat än för ett helt litet auditorium. Det får inte bli fler än ni och jag och fru von Honde och armeniern.

Fru von Honde var en vacker holländska med kalla ögon och stela rörelser. Armeniern var en musiklärare från Smyrna, en mycket ung man med svarta, svärmodiga ögon, som brukade gripas af den tydligaste förskräckelse hvar gång han såg gamla Mrs

Crossley nalkas — den fetlagda engelska prästänkan som alltid nödvändigt ville pumpa honom angående turkarnes grymheter mot hans folk — the armenians atrocities, you know.

Det lilla kosmopolitiska sällskapet var församladt, och signor Luppö satt midt i kretsen med cittran framför sig på bordet.

Det var sällsamt mycket han fick ur det enkla instrumentet. Där var en stämning af vek, melankolisk poesi i de små stycken han spelade, man glömde den tunna, rasslande klangen i dessa strängar, vibrerande öfver en trälåda, man glömde att man befann sig i ett banalt möbleradt hotellrum, man tyckte sig tyckte sig förflyttad till någon fjärran ängd, öfver hvilken hvilade ett drömmande sorgmodigt silfverskimmer.

Alla sutto tysta, när han slutat, t. o. m. holländskan såg nästan gripen ut.

Signor Luppö såg upp.

— Ni spelar förtjusande, sade Eva Dernburg, som märkte att han väntade sig att få höra något. Alldeles förtjusande!

Signor Luppö såg belåten ut.

— Nu skall ni få höra något som jag själf komponerat, sade han.

Det var ingen idyll denna gång, ingen mild sorgenhet, det var en besynnerlig vild tondikt full af klagande dysterhet, af vredgade tårar, af hatfullt trots. Med en skärande dissonans slutade den.

Signor Luppö vände åter sina svarta ögon mot fröken Dernburg. Uttrycket i hans ansikte var i denna stund lika mörkt som den komposition han nyss födragit.

— Det där skref jag, sade han, med dof och uppörd stämning, då min hustru hade rymt ifrån mig...

Fröken Dernburg visste inte hvad hon skulle svara på detta oväntade förtroende.

— Hon rymde ifrån mig, min hustru, upprepade italienaren med höjd stämning. Och vet ni med hvem? Jo, med min bästa vän... Ingenting anade jag, och så en dag voro de borta. Å, jag glömmar aldrig den dagen... Jag vet inte hvar de äro... men jag skall söka upp dem, jag skall söka dem öfverallt, genom hela världen, och till sist skall jag finna dem. Och då — — —

Han höll upp ett ögonblick, och så kom det i ett utbrott af vildt raseri:

— Och då skall jag döda dem. Ja, jag skall döda dem, både min otrogna hustru och min falske vän — jag skall sticka min knif i dem. Och då skall den bli lättad, denna förfärliga tyngd som hvilat öfver mig allt sedan den där dagen...

Den lille italienarens ansikte var blekt och förvidret, hans ögon sprutade eld.

Eva Dernburg var helt öfvervåldigad af detta plötsliga utbrott.

— O nej, ni skall inte göra det, signor Luppö, sade hon stammande och förskräckt. Ni skall inte döda dem.

— Jo, jag skall döda dem, upprepade italienaren med ett uttryck af koncentrerad vrede. Jag tänker på det jämnt och ständigt, både natt och dag. Det är min enda tröst att tänka att jag en dag skall få hämnas, skall få se deras blod...

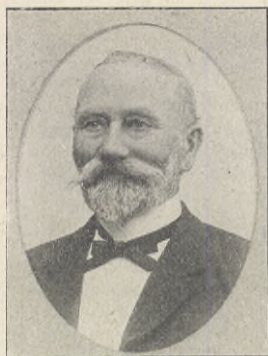
Fröken Dernburg kände det fortfarande som en plikt att söka stilla den upprörde konstnärens vrede och afvända honom från dessa förfärliga mordtankar. Hon var förvånad öfver att inte mr Damier och armeniern bistodo henne härmed. Hvad holländskan beträffade, så var hon en mycket korrekt person, som säkerligen fann detta utbrott mycket opassande och därför inte gitte säga något.

Italienaren var emellertid obeveklig.

(Forts. å sid. 704.)

VECKANS PORTRÄTTGALLERI.

J. F. ANDERSSON.

90 år fyllde den 23 juli badintendenten och poststationsföreståndaren vid Henån J. F. Andersson.

W. JOSEPHSON.

Den 29 juli fyllde grosshandlaren Wilhelm Josephson i Stockholm 80 år. J. är ene delägaren i den betydande en gros-irman Bendix, Josephson & Co. som nyligen firade sitt 50-års jubileum.

N. HUSENIUS.

Den 5 aug. fyller amiralitetspastorn i Karlskrona, kontraktsprosten Nils Husenius 60 år. Stud. ex. 70, teol. fil. ex. 73, teor. och prakt. teol. ex. 75, prästv. s. a., amirpäst 97, verkst. dir. för Karlskrona sjukh. 91, insp. för elem.-lärov. f. fl. 03, led. af stadsfullm. 02, verkst. dir. för Lfr. och kap. förs.-anstalten 04.

L. M. KRUSE.

Godsägaren Ludvig Magnus Kruse å Göholm Blek. län fyllde den 21 juli 50 år. Sed. 90 led. af Hush. Sällsk. förvalt. utsk. 06 Hush. Sällsk. vice ordf; ordf. i ett flertal landbruks- och kommunala- m. fl. nämder, led. i Smål. Hyv. fören., lands- ting och 97-99 led. af Riksd. A. K.

C. W. KASTMAN.

Den 20 juli fyllde f. d. kanslirådet Carl Wilhelm Kastman i Sthlm 75 år. Fil. kand. 58. Efter flerårig tjänstg. som lärare o. rektor samt såsom folkskoleinspektör utnämndes K. till kansliråd och byråchef i eckles. dep. 91. Betydande pedagogisk författareverks. Utg. Sv. Folkbibliotek, ordf. i Sv. Missionssällsk. m. m.

A. MÖLLER.

50 år fyllde den 1 aug. trafikchefen vid Falkenbergs järnväg, ingenjören Alfred Möller. Ex från tekn. elem.-skolan 77. Vid ensk. ingenjörstjänst och järnv.-byggn. 78-97, vid Falkenbergs järnv. arbetschef 97, trafikchef 98. Stadsfullm. och v. ordf. i drätselk. led. af lasarettssdir. m. m. i Falkenberg

O. WALLGREN.

Den 5 augusti fyller fabrikören Oscar Wallgren i Gefle 50 år. Led. af stadsfullmäktige, ordf. i Gefle arbetareförening m. m.

A. HOFSTEDT.

Den 20 juli fyllde förvaltaren Arthur Hofstedt å Teleborg 50 år. Framstående jordbrukare är H. anlitad kommunalman inom Vexjö landsförsamling.

J. HILDING. †

Den 22 juli afled f. tullförvaltaren i Landskrona Johan Hilding vid 69 års ålder. Stud. 62, e. o. kammarshr. i tullv. 63, tullförv. i Uddevalla 71, i Jönköping 94 Landskrona 01-04.

O. E. NYGREN. †

Den 22 juli afled fältintendenten Olof Emanuel Nygren i Karlstad vid 66 års ålder. Stud. ex. 62, e. o. landskansl. i Verm. län s. år, landskansl. 67, kronouppbörds-kassör 68, landskont. 69, reg. int. vid Verm. regte 80, afsked 01, sedan 03 ordf. i bevilningsberedningen, kassadirektor i sparb. 80-06.

F. H. af ROBSON. †

Den 14 juli afled öfverstelöjtnant Fredrik Henrik af Robson i Örebro, f. 47. U-löjtn. vid Ner. Reg:te 69, öfverstelöjtn. vid Vestm. Reg:te 1900.

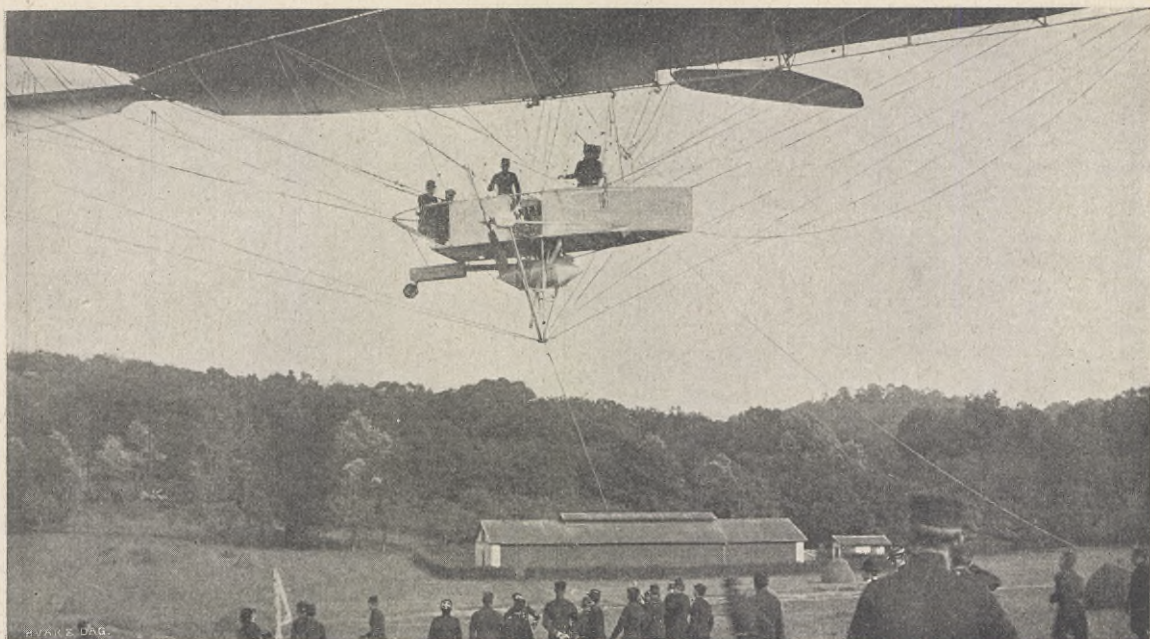

C. H. SOMMELIUS. †

Den 18 juli afled grosshandlaren Carl Hjalmar Sommeliuss i Christianstad vid 52 års ålder. Ledamot af stadsfullmäktige, drätselkammare, kyrkoråd, fattigvård m. m.

STYRBARA LUFTSKEPP.

HVARF DAG.

Kitché; kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stålm—Gbg

DEN FRANSKA MILITÄRBALLONGEN »PATRIE» FÖR KONSELJPRESDENTEN OCH KRIGSMINISTERN I EN TUR OM TRE TIMMAR RUNDT ÖFVER PARIS. — Foton togs vid starten i Chalais Meudon den 22 juli.

Tyskar, fransmän, ryssar, österrikare, svenskar — alla söka de i dessa dagar ifrigare än någonsin förr lära det styrbara luftskeppsproblemet.

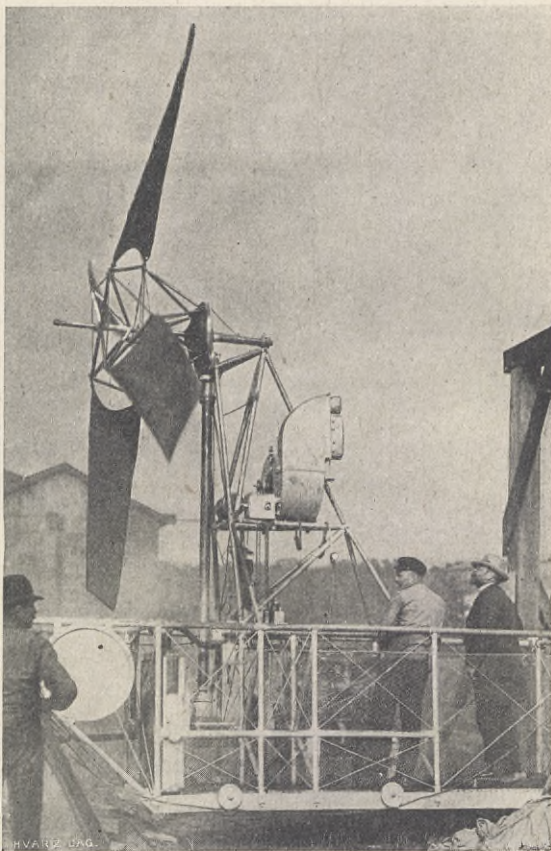
Det senast konstruerade tyska styrbara militärluftskeppet gjorde den 23 juli sin första stora, mycket lyckade seglats. I tre och en half timme varade färden, och därunder företogs en mängd manövrer, ägnade att konstatera ballongens förmåga att styra även i motvind — och det visade sig, att ballongen villigt lydde rodet; och den använda motorn befanns förträfflig. Sedan dess äro nya lyckade färder företagna.

Den längsta tid det nya franska luftskeppet hittills presterat är en kvart mindre än det tyskas, hvadan detta sistnämnda väl t. v. får anses inneha rekordet i detta afseende.

Eljest kan det nog utan öfverdrift sägas, att »La Patrie», franska arméns luftskepp är det relativt mest fullkommande. »Patrie» har under flera seglatser lämnat de bästa prof på sin manövreringsförmåga, och Julliot, dess konstruktör, har all heder af det-samma. Utom »Patrie» äger Frankrike redan nu ännu ett militärt flygskepp, äfven det konstrueradt af samme uppfinnare och det är beslutadt att ännu tjugo dylika luftfarkoster skola anskaffas.

Med detta sitt luftskepp har nog Frankrike lyckats lösa styr-problemet för farkoster lättare än luften. Det säges att kejsar Wilhelm och de tyska militära auktoriteterna icke fått någon ro för det franska öfvertaget utan sökt få på privat väg köpa en liknande ballong. Men Julliot och herrarne Lebaudy afböjde. De veta väl att »Patrie» kan imiteras, men uppfinnarens innersta beräkningar äro en djup hemlighet och torde nog så förbli.

Clemenceau och krigsministern Picquart företogo häromdagen en tur i den nya ballongen (synas i gondolen akterst) och konseljpresidenten uttalade sin belåtenhet och sade sig känna samma trygghet som på ett fartygdsäck.

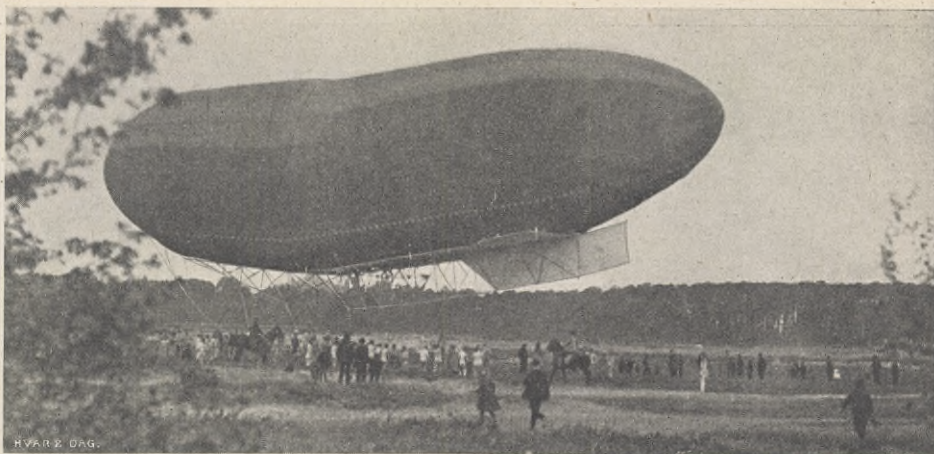
HVARF DAG.

Kitché; Bengt Silfversparre.

MOTORN TILL DET TYSKA LUFTSKEPPET. Längst till höger ballongens konstruktör major Parseval.

“Patrie“ gör i medvind en hastighet af 49¹/₂ km. i timmen, och i motvind är farten 29 km. De använda motorerna väga icke mer än 5 kg. pr hästkraft; och hvilket stortadt framsteg för flygtekniken detta uppnådda resultat utgör, inses lätt då man hör, att för tjugo år sedan, då bröderna Renard gjorde sina märkliga luftseglatser, ansågs en motor med 44 kg. vikt pr hästkraft vara något utomordentligt.

HVAR 8 DAG.

Efter fotografi.

DEN TYSKA STYRBARA MILITÄRA LUFTBALLONGEN.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöversparre Stlm.—Gö.

Det kan vara af intresse att veta, att den ballong, hvarmed amerikanaren W. Wellman nu skall försöka från Spetsbergen nå Nordpolen är konstruerad efter förebild af “La Patrie“. Hans cigarrformiga ballong är c:a 50 m. lång, väger 3,400 kg. och beräknas kunna bära en last på 10,000 kg., däraf 2,500 kg., gasolin. Gondolen har i midten maskinrum med tvänne gasolinmotorer, om 55 och 25 hkr., och dessa drifva en propeller i fören och en i aktern samt lämna dessutom kraft för styrande af rodret. — På två dygn hoppas Wellman med detta luftfartyg kunna uppnå polen; när André för tio år sedan gjorde sitt försök, förväntade han att kunna komma dit på fyra dygn.

(Forts. fr. sid. 701.)

— Jag skall döda dem, båda två, upprepade han ännu när hans åhörare sade godnatt till honom.

— Det var förfärligt, det där, sade Eva Dernburg till mr Damier, när de efteråt gingo genom den breda upplysta hotellkorridoren.

— Å, det är inte så farligt, sade mr Damier kallt. Han kommer aldrig att döda dem.

— Ni menar att han inte kommer att få rätt på dem?

— Han kommer aldrig att söka dem. Det är nu tre år sedan det där hände, och han har inte börjat leta efter dem än. Men hvar gång han kommer riktigt i stämning, så börjar han på att prata så där.

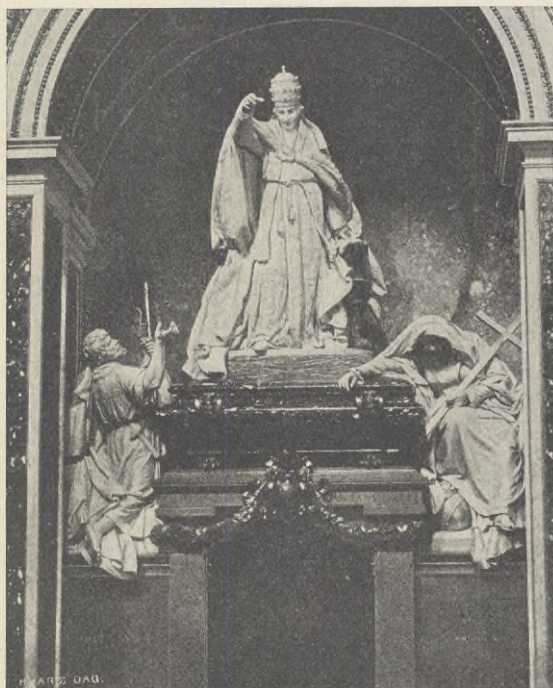
— Ni har då hört det förut?!

Eva Dernburg kände sig smått besviken. Hon hade i grunden tyckt, att det var oerhört intressant att bli tagen till förtrogen i ett sådant lifsdrama, att få bevittna ett sådant utbrott af sydländsk vildhet. Rysligt spännande — fast hemskt förstås. Och så tycktes han redan förut ha bekänt sin lifshemlighet för andra.

— Jag har hört det åtskilliga gånger, sade mr Damier torrt — Men han var vid särdeles god vigör i dag. Njöt oerhört af det intryck han gjorde på er: att ha till åhörarinna en känslig och intagande ung dam, som ryser och som bönfäller honom att skona den trolösa — det är just något för signor Luppö, det!

När fröken Dernberg följande morgon mötte signor Luppö i hotellkorridoren, besvarade hon tämligen kyligt hans hälsning.

Han såg egentligen litet löjlig ut, den där lille hotellsekreteraren . . .

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

ETT MONUMENT ÖFVER FÖRRE PÅFVEN LEO XIII
aftäcktes nyligen, den 22 juli, i en af Roms kyrkor.

VIII ÅRG. 44^E HÄFTET INNEHÅLLER:

Frans von Schéele. — John Rettig. † — Svenska bilder. — Främmande krigsfartyg i Stockholm. — Kapplöpningarna vid Jägersro. — Ett gammalt tempel i ruiner. — Kapten Leons Telegoniometer. — Svenska sortiments-bokhandlareföreningens årsmöte i Uppsala. — En Nationalmusei trotjänare. — Nykterhetsarbetet. — K. S. S. S. 75-årsjubileum. — Från Korea. — Amerikanska och japanska krigsfartyg mötas i fransk hamn. — “Signor Luppö” af Anna M. Roos. — Veckans porträttgalleri. — Styrbara luftskepp. — Ett monument öfver förre påfven Leo XIII.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1907.